18/03/2020

Ο υιός του ανθρώπου ελθών ευρήσει την πίστην;

/ Γνώμες

Του Σεβ. Μητροπολίτου Καστορίας κ. Σεραφείμ, Υπερτίμου και Εξάρχου Άνω Μακεδονίας

Το παραπάνω ερώτημα του Χριστού, το οποίο παραθέτει ο Ευαγγελιστής Λουκάς και αποτελεί την κατακλείδα της γνωστής παραβολής της χήρας και του άδικου κριτή, πρέπει ιδιαίτερα να μας προβληματίσει τις ημέρες αυτές με τα γνωστά προβλήματα που απασχολούν τον τόπο μας και ιδιαίτερα με την παρουσία αυτής της πανδημίας του κορωνοϊού.

Και πρώτον, η ερώτηση αυτή του Χριστού δεν τίθεται σε θεωρητική συζήτηση περί του μεγάλου γεγονότος της πίστεως, γιατί δεν πρόκειται απλώς για την παραδοχή των αληθειών της πίστεώς μας, αλλά κυρίως για τη ζωντανή παρουσία του Χριστού μέσα μας. Γράφει πάρα πολύ ωραία ο γνωστός ανά την Ορθοδοξία επιστήμονας Καινοδιαθηκολόγος, ο Σεβασμιώτατος Γέρων πρώην Αμερικής Δημήτριος : «Η πίστη, για την οποία γίνεται λόγος στο κείμενο Λουκ. 18, 1-8, είναι μια πίστη που αναφέρεται στη ζωντανή και δυναμική πεποίθηση για την άμεση σχέση του Θεού με τον άνθρωπο και τη ζωή του με τα ψηλαφητά δεδομένα της, τα

υπαρξιακά της αδιέξοδα, τα ανοικτά τραύματά της και την εγκόσμια αιχμαλωσία της. Δεν πρόκειται εδώ για ένα φαινόμενο πνευματικής πολυτέλειας ή για ένα ανεύθυνο διανοητικό περιδιάβασμα σε ανώδυνες θεολογικές περιοχές, αλλά για μια γιγάντια πάλη, για μια ουσιαστική και πλήρη εμπλοκή του όλου ανθρώπου με το Θεό, για μια μοναδική δυνατότητα μεταμορφώσεως. Μιας μεταμορφώσεως της ανθρώπινης ζωής μέσω μιας πίστεως που προσεύχεται χωρίς να αποθαρρύνεται (Λουκ. 18, 1), που κρατά ανοικτή και ενεργό τη γραμμή επικοινωνίας με το Θεό μέρα και νύκτα (Λουκ. 18, 7). Με μια τέτοια έννοια του όρου «πίστις», το ερώτημα «πλην ο Υιός του Ανθρώπου ελθών άρα ευρήσει την πίστιν επί της γης;», αναφέρεται στο τραγικό ενδεχόμενο να χαθεί μια τεράστια και μοναδική δυνατότητα για τον ανθρώπινο κόσμο, μια ζωτική και αναντικατάστατη πηγή μεταμορφωτικού δυναμισμού».

Δεύτερον. Ο Χριστός, ταυτόχρονα με το ερώτημα αυτό, προειδοποιεί τους μαθητές Του ότι κάποια στιγμή στο διάβα των αιώνων η πίστη στο πρόσωπό του θα ψυγεί, θα ατονήσει και θα εκλείψει σε έναν μεγάλο βαθμό από τους ανθρώπους. Ερμηνεύει ο Άγιος Κύριλλος Πατριάρχης Αλεξανδρείας πώς ο λόγος αυτός του Χριστού «υποδηλώνει ότι θα ψυγεί η αγάπη των πολλών και θα απομακρυνθούν κάποιοι τα τελευταία χρόνια από την ορθή και αδιάβλητη πίστη και θα προσκολληθούν σε πνεύματα πλάνης και ψευδολογίες ανθρώπων που έχουν κηλιδωμένο τον νου τους. Εναντίον αυτών ως γνήσιοι υπηρέτες προσφεύγουμε στον Θεό και Τον παρακαλούμε να καταστήσει ανωφελείς τις κακίες και τα επιχειρήματά τους εναντίον της δόξας Του. Αδικούν όμως και αυτούς που υπηρετούν τον Θεό και κάποιοι άλλοι, εναντίον των οποίων η εκ μέρους μας προσφυγή στον Θεό θα είναι άμεμπτη, με την προσευχή δηλαδή».

Ακόμη, αυτός ο λόγος του Χριστού υποδηλώνει και μια τραγικότητα, την απώλεια του θάρρους, της αντοχής και της καρτερίας από την αφόρητη πίεση όλων αυτών των δαιμονικών δυνάμεων και των εξοντωτικών προσπαθειών προκειμένου να αφαιρεθεί η ελπίδα και η εμπιστοσύνη που τρέφει ο άνθρωπος στον Θεό, η επικοινωνία μαζί Του, με σκοπό να υποταγεί ο άνθρωπος, όπως μας τονίζει ο Άγιος Κύριλλος, σε πνεύματα πλάνης και πονηρίας. Γι' αυτό και σήμερα, όποιος τολμήσει να μιλήσει για τον Θεό, για το γεγονός της πίστεως, για την παρουσία της αμαρτίας και την απουσία της μετανοίας, αυτός χλευάζεται και εισπράττει τα ειρωνικά σχόλια των συνανθρώπων του. Ακούγεται άραγε σήμερα το διαχρονικό μήνυμα της Εκκλησίας «μετανοείτε, ήγγικε γαρ η βασιλεία των ουρανών»; Εμείς έχουμε τοποθετήσει την επιστήμη πάνω από τον Θεό. Δεν την υποτιμούμε, αλλά και δεν την υπερτιμούμε. Τον πρώτο και τον τελευταίο λόγο στη ζωή μας τον έχει ο Θεός, γι' αυτό μας χρειάζεται η ζωντανή πίστη. Το αίτημά μας οφείλει να είναι : «πρόσθες ημίν πίστιν».

Τρίτον. Θα ήθελα να προσφέρω στην αγάπη σας τις δύσκολες αυτές ώρες μερικά δείγματα πίστεως.

«Γύρω στο 1760 έπεσε θανατηφόρο επιδημία στον Γέρμα. Αμέσως οι ευσεβείς κάτοικοί του, για να γλυτώσουν, ζήτησαν από την Ιερά Μονή Ζάβορδας να μεταφερθεί στο χωριό τους η τιμία κάρα του Οσίου Νικάνορος, πράγμα που έγινε. Το βράδυ της ημέρας που κομίστηκε η κάρα στον Γέρμα, ο ιερέας του χωριού είδε στο όνειρό του μια πανάσχημη γριά (την επιδημία) να τριγυρίζει στα σοκάκια καινα μπαίνει στα σπίτια του χωριού. Ξαφνικά εμφανίστηκαν δύο άγιοι μοναχοί (οι όσιοι Νικάνορας και Διονύσιος ο εν Ολύμπω) και έδιωξαν τη γριά απ' το χωριό, κυνηγώντας την με τα ραβδιά τους... Επίσης, κατά το έτος 1908 η Καστοριά υπέφερε από βαριάς μορφής οστρακιά, με αποτέλεσμα να πεθαίνουν πολλά μικρά παιδιά. Τότε εστάλη από την πόλη στη Μονή της Ζάβορδας ο Μανάς, με την παράκληση να σταλούν στην Καστοριά τα λείψανα του αγίου Νικάνορα. Οι πατέρες ικανοποίησαν το αίτημα. Έστειλαν τα λείψανα με συνοδό τον αδελφό της Μονής, νεαρό τότε Διάκονο Νικηφόρο (Παπασιδέρη). Μόλις τα λείψανα έφτασαν στην πόλη, αμέσως έπαψε το θανατικό και κατά την έκφραση των τότε καστοριανών "η αρρώστια κόπηκε με το μαχαίρι"».

Ένα θαυμαστό γεγονός περιγράφεται ακόμη για την Παναγία την Προυσιώτισσα στην ευρύτερη περιοχή της Αιτωλοακαρνανίας. «Μία επάρατος νόσος, η γρίπη, έχει ενσκήψει και θερίζει, κυριολεκτικώς, την πόλη του Αγρινίου το 1918 και την γύρω περιοχή της. Δεν υπάρχει οικογένεια που να μη θρηνεί τα θύματά της. Φόβος συνέχει τους κατοίκους όλης της περιοχής, γιατί η κατάσταση δεν είναι καλύτερη στο Μεσολόγγι και στο Αιτωλικό. Η επιστήμη φαίνεται ανίκανη να ανακόψει τη

θανατερή πορεία της νόσου. Ο αριθμός των θανάτων μόνο μέσα στο Αγρίνιο φτάνει τον αριθμό των 40 έως 50 ημερησίως… Δεν μένει άλλο καταφύγιο από την πίστη. Αλλά και αυτή κάποτε μπρος στο αδιάκοπο θανατικό κλονίζεται σε πολλούς. Μα μέσα σ’ αυτήν την παραζάλη της απελπισίας, που συνέχει όλους, υπάρχουν και μερικοί γέροντες που θυμούνται. Η μνήμη τους ξαναγυρίζει 64 χρόνια πίσω, στο 1854. Θυμούνται ότι και τότε μια άλλη επάρατος νόσος, η χολέρα, είχε ενσκήψει στην πόλη του Αγρινίου και είχε αποδεκατίσει τον πληθυσμό της. Και θυμούνται τότε το θαύμα της Παναγίας της Προυσιώτισσας.

Όταν οι γέροντες το είπαν, όλοι ζήτησαν να μεταφερθεί η εικόνα της. Όλοι αυτομάτως πια ήταν βέβαιοι ότι, όταν η εικόνα της Προυσιώτισσας θα ερχόταν στο Αγρίνιο, η πόλη θα απαλλασσόταν από την τραγική δοκιμασία… Η προετοιμασία για την μεταφορά της Εικόνας έχει αρχίσει το πρωί της 24ης Οκτωβρίου, μετά τον Όρθρο σχηματίζεται η πομπή και η Ιερά Θεωρία ξεκινάει… Εν τω μεταξύ στο Αγρίνιο έχουν ειδοποιηθεί. Από την πόλη και τα γύρω χιλιάδες οι πιστοί μετά την Παράκληση στην Μητρόπολη ξεκινάνε σε μια ολονύκτια πορεία μέσα στα βουνά. Τραβάνε όλοι με συντριβή και μετάνοια … για να προϋπαντήσουν την Μεγαλόχαρη, την μόνη ελπίδα της σωτηρίας που τους απέμενε. Λιτανεία ψυχών είναι η πορεία τούτη με την ολονύκτια προσευχή. Το ίδιο πρωί οι χιλιάδες αυτές των πιστών συναντώνται με την θρησκευτική πομπή που φέρνει την Θαυματουργό Εικόνα. Οι στιγμές αυτές, όπως τις περιγράφουν οι επιζώντες ακόμα γέροντες, είναι ασύλληπτες από την φαντασία σε κατάνυξη. Εκεί γίνεται η πρώτη μεγάλη Δέηση. Δέησις εις το όρος. Σε πέντε χιλιάδες υπολογίσθηκαν οι Χριστιανοί, που γονυπετείς γέμισαν τα γύρω φαράγγια και με δάκρυα μετανοίας πραγματικής παρακολούθησαν την Δέηση στην Παναγία. Και μετά από αυτήν ξαναρχίζει η πορεία… Όταν η ιερή πομπή έφθασε στα πρόθυρα της πόλης, το Αγρίνιο μέσα είχε ερημωθεί. Δεν είχαν μείνει παρά μόνον μερικά παιδιά στα καμπαναριά των εκκλησιών που χτυπούσαν χαρμόσυνα τις καμπάνες. Η πομπή τώρα προχωρεί προς την πόλη και κατευθύνεται στο Ναό της Αγίας Τριάδος, όπου αναπέμπεται ευχαριστήρια Δέηση και ακολουθεί Μεγάλη Παράκληση για την απαλλαγή του δοκιμαζόμενου λαού από την μάστιγα της τρομερής αρρώστιας. Και μετά όταν μπήκε η Εικόνα της Θεομήτορος στο Ναό, επί ένα εικοσιτετράωρο συνεχώς οι παπάδες δεν σταμάτησαν να ψέλνουν ομαδικές Παρακλήσεις των πιστών, ενώ άλλοι μεταλάμβαναν των Αχράντων Μυστηρίων. Μετά τις πρώτες ώρες από την άφιξη της Προυσιώτισσας στην πόλη, το κακό είχε σταματήσει. Οι άρρωστοι, και οι κατάκοιτοι ακόμα που δεν μπορούσαν να σηκωθούν από το κρεβάτι, τώρα κατά δεκάδες, τελείως υγιείς, έσπευδαν στην Αγία Τριάδα για να ευχαριστήσουν την Μεγαλόχαρη. Το θαύμα είχε συντελεσθεί ομαδικά. Η ζωή στο Αγρίνιο ξανάρχιζε να παίρνει το ρυθμό της.

Αλλά μόνον η πόλη του Αγρινίου είχε απαλλαγή από το κακό. Όλη η γύρω περιοχή από όπου δεν πέρασε η προς το Αγρίνιο πορεία, το Αιτωλικό, το Μεσολόγγι, θερίζονταν ακόμα από την αρρώστια με ρυθμό συνεχώς αυξανόμενο... Έτσι, στις 27 Οκτωβρίου, στο Ναό της Αγίας Τριάδος ψέλνεται κατανυκτικότατα η ειδική ακολουθία με την οποία λιτανεύεται η πάνσεπτη Εικόνα της Προυσιώτισσας και κατόπιν σχηματίζεται ιερή πομπή η οποία δια μέσου των κεντρικότερων οδών της πόλης μεταφέρει την Εικόνα στον παλαιό Ναό του Αγίου Χριστοφόρου, που βρίσκεται έξω από το Αγρίνιο επάνω σε έναν λόφο. Εκεί εψάλη η Μεγάλη Παράκληση... Ακολούθησε 24ωρο προσκύνημα μετά το οποίο, κατά τα πέντε εικοσιτετράωρα που ακολούθησαν, η Εικόνα μεταφέρθηκε διαδοχικά και λιτανεύθηκε στους Ναούς της Ζωοδόχου Πηγής και του Αγίου Δημητρίου. Στο διάστημα αυτό του προσκυνήματος ολόκληρος ο πληθυσμός εξομολογείται και μεταλαβαίνει των Αχράντων Μυστηρίων. Η ζωή και η κίνηση στην πόλη αποκαθίστανται, κανένας άρρωστος δεν υπάρχει, κανένας θάνατος δεν σημειώνεται».

Σημειώνω απλά :

εξομολογούνται...

μεταλαμβάνουν των Αχράντων Μυστηρίων...

ψάλλουν τον Παρακλητικό Κανόνα στην Παναγία...

Γι’ αυτό, μέχρι σήμερα εορτάζουμε όλα αυτά τα γεγονότα και θυμόμαστε τους Αγίους μας. Απουσιάζει, όμως, η ζωντανή πίστη ώστε τις ώρες αυτές με αληθινή μετάνοια να προσδράμουμε στην Παναγία μητέρα του Χριστού, καθώς και στους φίλους Του, τους Αγίους, και να τους παρακαλέσουμε να ποιήσουν πρεσβεία στο θρόνο της θείας Μεγαλωσύνης, ώστε να λυτρωθούμε από τα δεινά που βρήκαν την πατρίδα μας. **Τελικά, τον τόπο μας θα τον σώσει μόνο ο Θεός. Αυτός άλλωστε έχει και τον τελευταίο λόγο.**

Ας κάνουμε, λοιπόν, βίωμα τους λόγους του Προφήτου Δαυίδ «μη πεποίθατε επ’ άρχοντας, επί υϊούς ανθρώπων, οις ουκ έστι σωτηρία» και ακόμη, «δεύτε προσκυνήσωμεν και προσπέσωμεν αυτώ και κλαύσωμεν εναντίον Κυρίου, του ποιήσαντος ημάς».

Θάρρος αδελφοί μου!

Υπομονή, προσευχή και εμπιστοσύνη στον Θεό!